

SPRAWOZDANIE POKONTROLNE

Z kontroli uproszczonej przeprowadzonej na podstawie art. 56 w związku z art. 51 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. 2011 r. Nr 185, poz. 1092) oraz § 2 ust. 3 Statutu Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska

I. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa kontrolowanej jednostki	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku – zwana dalej, RDOŚ w Białymstoku
Instytucja kontrolująca	Generalna Dyrekcja Ochrona Środowiska, Departament Zarządzania Zasobami Przyrody
Podstawa przeprowadzenia kontroli	Upoważnienie Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 8 lutego 2019 r.
Termin przeprowadzenia kontroli	14 lutego 2019 r.
Skład zespołu kontrolującego	1. Jan Balcerzak, Główny Specjalista, Wydział do spraw Planowania Ochrony w Departamencie Zarządzania Zasobami Przyrody 2. Andrzej Langowski, Główny Specjalista, Wydział do spraw Planowania Ochrony w Departamencie Zarządzania Zasobami Przyrody

II. ZAKRES KONTROLI

Sprawowanie nadzoru nad obszarem Natura 2000 Murawy w Haćkach PLH200015 w odniesieniu do przeciwdziałania zagrożeniom realizacji celów i działań ochronnych wskazanych w obowiązującym planie zadań ochronnych ustanowionym na mocy zarządzenia Nr 1/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 11 stycznia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Murawy w Haćkach PLH200015 (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2013 r. poz.416).

Przedmiot kontroli:

Obszar Natura 2000 Murawy w Haćkach PLH200015

Okres objęty kontrolą:

Od stycznia 2013 r. do grudnia 2018 r.

III. USTALENIA KONTROLI

Przeprowadzona kontrola miała na celu ustalenie:

- sytuacji przedmiotów ochrony obszaru tj. 6210 *Murawy kserotermiczne (Festuco-Brometea)* i ciepłolubne murawy z *Asplenion septentrionalis Festucion pallentis* oraz 6510 *Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris)*;
- metod sprawowania nadzoru nad obszarem Natura 2000 Murawy w Haćkach PLH200015;
- wykazu działań podjętych w okresie od stycznia 2013 do grudnia 2018 roku w celu trwałej ochrony siedlisk przyrodniczych lub odtworzenia ich właściwego stanu zachowania oraz oceny skuteczności podjętych działań.

Podczas kontroli przewidziano również:

- przedstawienie przez wyznaczonych pracowników regionalnej dyrekcji zakresu zmian zachodzących w obszarze z analizą potencjalnego wpływu na rozmieszczenie przedmiotów ochrony obszaru;
- przedstawienie przez RDOŚ w Białymstoku harmonogramu realizacji działań określonych w planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Murawy w Haćkach PLH200015 oraz stanu ich realizacji na koniec 2018 r.;
- wizję lokalną, wspólnie z RDOŚ Białystok, działań prowadzonych we wszystkich miejscach występowania przedmiotów ochrony oraz na terenie siedlisk potencjalnych.

Oprócz referowania przez przedstawicieli RDOŚ w Białymstoku poszczególnych zagadnień, kontrolujący zadawali pytania uzupełniające. W ten sposób przeanalizowano i omówiono następujące bloki tematyczne:

- procesy zachodzące w poszczególnych fragmentach obszaru;
- obecny stan ochrony siedlisk przyrodniczych chronionych w ramach obszaru, określony w oparciu o wyniki dotychczas prowadzonego monitoringu;
- działania powiązane z dalszym planowaniem ochrony obszaru tj. monitoring w obszarze, który:
 - oceni skuteczność prowadzonych działań ochronnych
 - oceni tempo restytucji siedlisk przyrodniczych na terenie siedlisk potencjalnych;
 - wskaże lokalizację cennych siedlisk poza aktualnymi granicami obszaru.

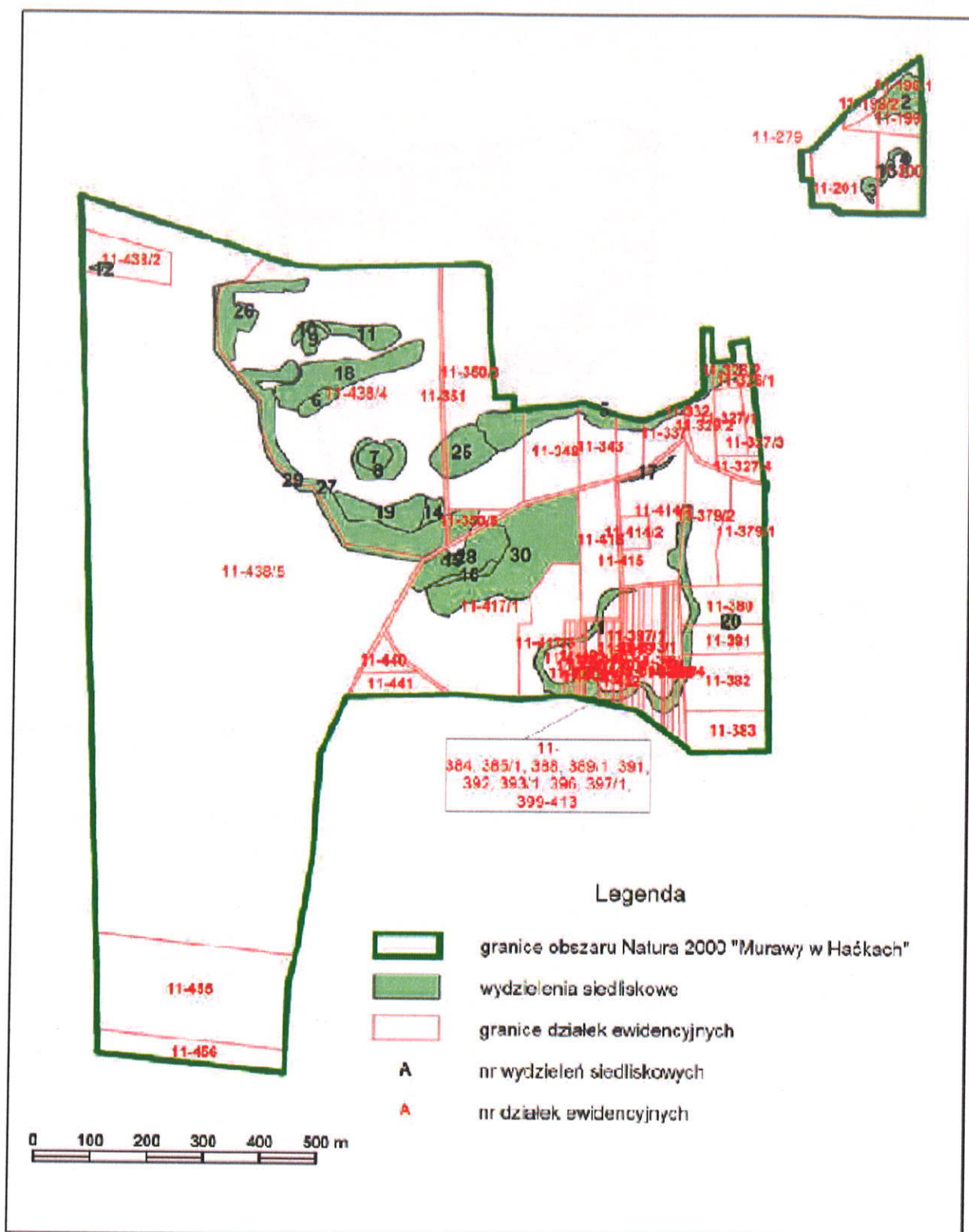
Zgodnie z ww. zakresem kontroli, stwierdza się, że powyższe zagadnienia zostały omówione w wyczerpujący sposób. Dodatkowo zgodnie z ustaleniami przyjętymi podczas kontroli, kontrolującym przesłane zostały materiały uzupełniające.

Podczas przeprowadzonej kontroli, w odniesieniu do poszczególnych celów kontroli, ustalono aktualną sytuację obszaru.

1. Sytuacja przedmiotów ochrony obszaru tj. 6210 *Murawy kserotermiczne (Festuco-Brometea)* i ciepłolubne murawy z *Asplenion septentrionalis Festucion pallentis* oraz 6510 *Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris)*.

Podstawowymi danymi referencyjnymi dotyczącymi rozmieszczenia siedlisk przyrodniczych w obszarze Natura 2000 Murawy w Haćkach PLH200015 jest zarządzenie Nr 1/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 11 stycznia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Murawy w Haćkach PLH200015 (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2013 r. poz.416) oraz opracowana na potrzeby

zarządzenia dokumentacja do tego planu. Zgodnie z powyższym planem rozmieszczenie wydzieleń z istniejącymi i potencjalnymi siedliskami znajduje się na Ryc 1 i Ryc. 2.

Ryc. 1. Rozmieszczenie wydzieleń siedliskowych i działek ewidencyjnych w enklawie „Haćki”

występują siedliska 6210 i 6510. W niektórych wydzieleniach działania zostały zrealizowane kilkakrotnie.

Podczas wizji terenowej stwierdzono, że na powierzchniach występowania siedlisk 6210 i 6510 prowadzone są działania ochronne.

Jedynym siedliskiem, gdzie zauważalne było zarastanie muraw kępami traw było wydzielenie 13, gdzie nie było jeszcze sukcesji drzew i krzewów, jednakże zastany stan świadczył o niedostatecznych zabiegach ochronnych.

Wiele działań przewidzianych do realizacji w planie zadań ochronnych nie dotyczyło przedmiotów ochrony przedmiotowego obszaru, tylko siedlisk potencjalnych, np. w wydzieleniach 26, 27, 28 i 29.

Na niewielkich fragmentach siedlisk 26 i 27 przeprowadzono wycinkę drzew i krzewów w celu przywrócenia warunków do odtwarzania siedliska 6210.

Na wydzieleniu nr 15 i 28 pomimo prowadzonych działań ochronnych polegających na wypasie, widoczna jest postępująca sukcesja drzew i krzewów. Nie są to zaawansowane zmiany, ale wymagają podjęcia dalszych działań, w celu niedopuszczenia do zacienienia muraw.

Pełne zestawienie działań ochrony czynnej zrealizowanych zgodnie z planem zadań ochronnych zawiera Tabela nr 2.

Tab.2 Informacja n/t realizacji wszystkich działań wynikających z planu zadań ochronnych. Kolorem zielonym zaznaczono przedmioty ochrony obszaru.

nr wydzielenia	siedlisko przyrodnicze	działanie 1		działanie 2		działanie 3		działanie 4		działanie 5		działanie 6		działanie 7		działanie 8		działanie 9		działanie 10		działanie 11		działanie 12		= > = <
		PZO	wykonanie	PZO	wykonanie	PZO	wykonanie	PZO	wykonanie	PZO	wykonanie	PZO	wykonanie	PZO	wykonanie	PZO	wykonanie	PZO	wykonanie	PZO	wykonanie	PZO	wykonanie	PZO	wykonanie	
1	91E0																									brak działań w PZO, bo siedlisko nie jest przedmiotem ochrony
2	91E0																									brak działań w PZO, bo siedlisko nie jest przedmiotem ochrony
3	5130																									brak działań w PZO, bo siedlisko nie jest przedmiotem ochrony
4	5130																									brak działań w PZO, bo siedlisko nie jest przedmiotem ochrony
5	91E0																									brak działań w PZO, bo siedlisko nie jest przedmiotem ochrony

7 płatów siedliska jest w stanie U2. Natomiast dwa potencjalne płaty siedliska 6210, na których wykonano działania usunięcia drzew i krzewów znajdują się w stanie U2.

Jeśli chodzi o siedlisko 6510, to monitoring wykonany został w czerwcu 2018 roku i wykazał na dwóch badanych płatach stan U1.

6. Zalecenie pokontrolne:

- 6.1. Z racji terminu przeprowadzenia kontroli nie było możliwe określenie stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru Murawy w Haćkach PLH200015. Należy zatem, zgodnie z harmonogramem przyjętym w pzo przeprowadzić monitoring stanu zachowania przedmiotów ochrony obszaru, który da odpowiedź na pytanie jakie zmiany zachodzą w obrębie poszczególnych płatów siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony obszaru.
- 6.2. W zależności od wyników monitoringu należy wprowadzić stosowne zmiany do obowiązującego planu zadań ochronnych.
- 6.3. W miarę możliwości, w obowiązującym planie zadań ochronnych obszaru z map obrazujących lokalizację działań należy usunąć wydzielenia siedliskowe i gatunkowe, które nie dotyczą przedmiotów ochrony obszaru lub siedlisk potencjalnych.
- 6.4. W poligonach **26** i **27** gdzie stwierdzono zawieszono złomy świerkowe. Należy je usunąć do końca 2019 roku. Złomy świerkowe znajdują się w wydzieleniach zakwalifikowanych jako siedliska potencjalne, stąd sytuacja ta nie ma wpływu na stan zachowania przedmiotów ochrony.
- 6.5. Biorąc pod uwagę postępującą sukcesję na siedliskach potencjalnych w wydzieleniach nr **26**, **27**, **30**, **31** oraz wschodniej części wydzielenia nr **28** należy wykonać, w porozumieniu z zarządcą działek, działania ochrony czynnej poprzez prowadzenie wypasu lub koszenia.
- 6.6. W wydzieleniu nr **15** i zachodniej części wydzielenia nr **28** gdzie po odsłonięciu muraw w latach ubiegłych, obecnie postępuje sukcesja drzew i krzewów (podczas wizji terenowej zaobserwowano zagrażające siedlisku liczne odrosty drzew i krzewów) należy zintensyfikować działania ochronne, eliminując ślady sukcesji.
- 6.7. W wydzieleniu nr **13**, dla poprawy stanu murawy, aby zapobiec tworzeniu się wysokich kęp traw, zaleca się zintensyfikowanie działań, które przywrócą siedlisku dobry stan ochrony.
- 6.8. Należy wymienić wyblakłą tablicę urzędową obszaru Natura 2000 przy wejściu do enklawy *Proniewicze*.

Podpisy:

Zespół kontrolujący w składzie:

.....
Barłowski

Imię i nazwisko, data

A. Barłowski, 10-04-19v.

Kierownik komórki do spraw kontroli lub osoba przez niego upoważniona

Imię i nazwisko, data

Generałny Dyrektor
Ochrony Środowiska

2019-04-15

.....
Andrzej Szeweda Lewandowski

Imię i nazwisko, stanowisko, data

